

FYRA HÖRN-ÖVNING, KÖN, KLASS OCH ETNICITET I ARBETSLIVET

Syfte: Att synliggöra normer kring kön, klass och etnicitet i arbetslivet. Att träna elevernas förmåga att diskutera, lyssna och ompröva sina åsikter. Att förstå hur normer påverkar yrkesval och möjligheter

Målgrupp: åk 7-9

Tidsåtgång: 30-40 minuter

Material för elever: Penna och papper

Förberedelser för lärare: Märk rummets fyra hörn med: Ja, Nej, Både och, Vet ej

GENOMFÖRANDE

Berätta för eleverna:

“Vi ska undersöka vilka normer som finns i arbetslivet och hur kön, klass och etnicitet kan påverka vilka yrken människor får, söker eller uppmuntras till.”

Föreställningar kring kön: Handlar om hur man kan påverkas av eller uppfattas kring vilka förväntningar, krav och möjligheter man får från omgivningen bara för att man tillhör ett visst kön.

Föreställningar om klass: Handlar om hur man kan påverkas av eller uppfattas kring vilka uppväxtvillkor man har – alltså hur mycket pengar, trygghet, tid och resurser ens familj har, och hur det påverkar ens möjligheter.

Föreställningar om etnicitet: Handlar om hur man kan påverkas av eller uppfattas kring utifrån var ens familj kommer ifrån, vilka traditioner man har och vilket språk eller kultur man känner sig hemma i.

Förklara att det inte finns “rätt” eller “fel” svar utan fokus ligger på att tänka, lyssna och diskutera.

FYRA HÖRN-ÖVNING

Läs upp ett påstående i taget.

Eleverna går till det hörn som bäst motsvarar deras åsikt.

I hörnen diskuterar eleverna:

- Hur tänkte du när du valde detta hörn
- Hur kan kön påverka detta
- Hur kan klass (ekonomi, utbildningsbakgrund, föräldrars jobb) påverka detta
- Hur kan etnicitet påverka detta
- Finns det olika perspektiv

Låt 1-2 elever från olika hörn dela med sig i helklass.

Påminn om att det är tillåtet att byta hörn om man ändrar sig.

PÅSTÅENDEN

Kön

- "Det är mest kvinnor som jobbar med barn."
- "Det är ovanligt att män är sjuksköterskor."
- "Vissa yrken passar bättre för tjejer än för killar."
- "Man tjänar mer pengar om man har ett 'manligt' yrke."
- "Det är viktigt att välja ett yrke som passar ens kön."

Klass

- "Yrkesval påverkas av vad ens föräldrar jobbar med."
- "Det är lättare att få ett bra jobb om ens familj har mycket pengar."
- "Man bör välja ett yrke som andra tycker är statusfyllt."

Etnicitet

- "Personer med utländska namn har svårare att få jobb."
- "Det är lättare att få jobb om man pratar 'perfekt svenska'."
- "Arbetsgivare behandlar alla lika oavsett etnisk bakgrund."

MER UTMANANDE FRÅGOR

Kön

- "Ibland får killar och tjejer olika jobb bara för att folk tror att de 'passar bättre' där."
- "Killar får oftare bli chefer, även när tjejer är lika bra eller bättre."
- "Det är svårare för killar att välja jobb som handlar om att ta hand om människor."
- "Lönen kan påverkas mer av om man är kille eller tjej än av hur duktig man är."

Klass

- "Det är lättare att få ett bra jobb om ens familj har mycket pengar."
- "Barn som har föräldrar med 'fina jobb' får ofta fler möjligheter."
- "Vissa får jobb genom kontakter, inte för att de är bäst."
- "Ens framtid påverkas mycket av vilken skola och vilket område man växer upp i."

Etnicitet

- "Personer med utländska namn måste ofta jobba hårdare för att bli tagna på allvar."
- "Språkrav kan ibland användas för att säga nej till vissa sökande."
- "Folk säger att alla behandlas lika, men det stämmer inte alltid i verkligheten."
- "Två personer med samma utbildning kan få olika lön beroende på deras bakgrund."

AVSLUTANDE SAMMANFATTANDE PÅSTÅENDEN

- "Det är lättare att få jobb om man följer normerna."
- "Man kan bli vad man vill - oavsett kön, bakgrund eller normer."
- "Normer påverkar vilka yrken människor uppmuntras att välja."
- "Vad av kön, klass eller etnicitet tror ni påverkar mest?"

